

Wallonië

De Franstalige gemeenschap is verantwoordelijk voor loopbaanbegeleiding in scholen, de regionale financieringsstructuur en loopbaanbegeleiding voor volwassenen. Het ministerie van Onderwijs van de gemeenschap is verantwoordelijk voor loopbaanbegeleiding in de onderwijssector. De verantwoordelijkheid voor de implementatie ervan ligt voor een groot deel bij de scholen zelf. De ministeries van Werkgelegenheid en Training (één voor de regio Wallonië en één voor Brussel Hoofdstedelijk Gewest) zijn verantwoordelijk voor loopbaanbegeleiding op de arbeidsmarkt.

Laatst bijgewerkt: september 2024

Aanbod

Loopbaanbegeleiding op school

Loopbaanbegeleiding op school wordt onder andere verzorgd door de Psycho-medische-sociale centers ([CPMS](#)). De CPMS hebben de volgende missie:

- **Verbeteren van psychologische, psychopedagogische, medische en sociale omstandigheden:** Dit helpt leerlingen om zich evenwichtig te ontwikkelen en zich voor te bereiden op hun rol als autonome en verantwoordelijke burgers in de samenleving.
- **Ondersteunen van het onderwijsproces:** De centra helpen leerlingen gedurende hun schoolcarrière door middelen te bieden die hen in staat stellen continu vooruitgang te boeken met als doel gelijke kansen.
- **Loopbaanbegeleiding:** De centra ondersteunen leerlingen bij het positief opbouwen van hun persoonlijke, schoolse en carrièreprojecten, en bij hun socio-professionele integratie.

Loopbaanbegeleiding op universiteiten

Elke universiteit heeft een eigen loopbaanbegeleidingsdienst. Sommige universiteiten beschikken ook over een informatiecentrum met begeleidingsactiviteiten.

Loopbaanbegeleiding in het beroepsonderwijs

Verschillende organisaties bieden beroepsbegeleiding en informatie aan: [Infor jeunes](#), [SIEP](#) (Service d'information sur les études et les professions), [Laboratoire d'Ergologie de Belgique](#), [Missions Locales](#) en de [CEFO's](#) (Carrefour Emploi Formation Orientation).

Sommige organisaties, zoals [Studyrama](#), organiseren vaak begeleidingsbeurzen en andere evenementen, vooral voor jongeren.

Loopbaanbegeleiding op de arbeidsmarkt

Voor loopbaanbegeleiding kan men terecht bij de PES of bij de [cités de Métiers](#). De cités de Métiers zijn ondersteuningsservices opgezet bij de publieke arbeidsdienst die gratis loopbaanbegeleiding bieden aan alle individuen. De hoofddoelen van de cités zijn:

- [Het begeleiden van jongeren, werkzoekenden en hen doorverwijzen naar de juiste bronnen;](#)
- [Het begeleiden van mensen naar beroepsopleidingen;](#)
- [Het promoten van nieuwe beroepen \(in groeisectoren\) door middel van loopbaanbegeleiding;](#)
- [Het aanmoedigen van ondernemerschap en het faciliteren van \(inter\)nationale arbeidsmobiliteit.](#)

Arbeidsmarktinformatie

Meer informatie volgt.

Beleid & Organisatie

De Franstalige gemeenschap is verantwoordelijk voor loopbaanbegeleiding in scholen, de regionale financieringsstructuur en loopbaanbegeleiding voor volwassenen. Het ministerie van Onderwijs van de gemeenschap is verantwoordelijk voor loopbaanbegeleiding in de onderwijssector. De verantwoordelijkheid voor de implementatie ervan ligt voor een groot deel bij de scholen zelf. In het primaire en secundaire onderwijs zijn scholen verantwoordelijk voor het begeleiden van hun leerlingen. De Psycho-medische-sociale centers ([CPMS](#)) bieden daarnaast loopbaanbegeleiding aan secundaire onderwijs studenten en hun ouders. Deze centra zijn onafhankelijke ondersteunende diensten die worden gereguleerd door het Ministerie van Onderwijs. Deze CPMS bestaan uit multidisciplinaire teams die samenwerken met zorg organisaties en jeugdzorg. Sinds 2017 is er een hervorming ([Pacte pour un Enseignement d'excellence](#)) gaande in het verplichte onderwijs (van 6-18 jaar). Deze hervorming omvat ook de verbetering van loopbaanbegeleiding in scholen waarin ook de benodigde samenwerking tussen de verschillende stakeholders (hoger onderwijs en regionale loopbaanbegeleiding services) wordt meegenomen.

De ministeries van Werkgelegenheid en Training (één voor de regio Wallonië en één voor Brussel Hoofdstedelijk Gewest) zijn verantwoordelijk voor loopbaanbegeleiding op de arbeidsmarkt. Hoewel er geen formeel nationaal schema voor coördinatie en samenwerking bestaat, is er brede overeenstemming onder belanghebbenden dat loopbaanbegeleiding integratie vereist van beleid op het gebied van verplicht onderwijs, hoger onderwijs, werkgelegenheid en training. Diverse mechanismen bevorderen al samenwerking tussen deze sectoren de '[coördinatie EFE basins](#)', dit zijn platformen voor dialoog tussen onderwijs, training en arbeidsmarktsectoren. Sinds 2014 zijn tien van deze coördinatie basins formeel vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen Wallonië, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Franstalige Gemeenschap. De EFE basins dragen bij aan loopbaanbegeleiding op scholen.

Daarnaast is in 2015 het partnerschap van de één-loketdiensten [Cité des Métiers](#) opgericht wat ook

bijdraagt aan de samenwerking tussen onderwijs, opleiding en arbeidsmarktsectoren. Er zijn vier Cités des Métiers opgericht in de vier grote steden Brussel, Charleroi, Namur en Luik.

Financiering

Het verplichte schoolstelsel wordt gefinancierd uit de algemene onderwijsbegroting. Elke Cité des Métiers krijgt ook een persoon toegewezen om contacten te leggen tussen scholen en begeleidingsactiviteiten die door Cités des Métiers worden ontwikkeld. De begeleiders die in Cités des Métiers werken, komen meestal van de openbare diensten voor arbeidsvoorziening; de anderen komen van andere partners.

[FOREM](#) (PES Wallonië) is een openbare dienst die onder toezicht staat van de Waalse regering, vertegenwoordigd door de Waalse minister van Werkgelegenheid en Opleiding. FOREM staat onder onafhankelijk beheer.

[ACTIRIS](#) (PES Brussels Hoofdstedelijk Gewest) is een openbare dienst die onder toezicht staat van de Brusselse regering, vertegenwoordigd door de Brusselse minister van Tewerkstelling en Economie. ACTIRIS staat onder onafhankelijk beheer.

Instrumenten & Tools

Er zijn verschillende tools beschikbaar. Hieronder een paar voorbeelden:

-[Monorientation](#) is een van de initiatieven van het Pacte pour un Enseignement d'excellence, dat gericht is op positieve loopbaanbegeleiding voor leerlingen. Op dit portaal vinden leerlingen, ouders, leraren en loopbaanprofessionals toegankelijke informatie over onderwijspaden.

-[FORMAPass](#) (Wallonië) is een catalogus die je meer dan 5000 opleidings- en professionele integratieaanbiedingen biedt in heel Wallonië.

-[Horizons emploi](#) (Wallonië) is een catalogus waarin je kunt zoeken naar meer informatie over 650 beroepen.

Kwaliteit

De kwaliteit van loopbaanbegeleiding op scholen wordt gecontroleerd door inspecties van de [CPMS](#). In het hoger onderwijs worden kwaliteitsnormen bewaakt door [AEQES](#), een onafhankelijk agentschap dat formatieve evaluaties uitvoert. De Cités des Métiers moeten voldoen aan een handvest en zorgen voor formele opleiding van hun personeel. Publieke arbeidsbemiddelingsdiensten zoals [FOREM](#) en [ACTIRIS](#) werken volgens afspraken met de Waalse of Brusselse regering en voeren statistische studies uit om de kwaliteit van hun diensten te waarborgen.

Onderzoek & Innovatie

Verschillende organisaties, waaronder universiteiten en bedrijven, voeren onderzoek uit naar begeleiding.

Professionalisering

In het Franstalige België zijn er geen specifieke studieprogramma's in loopbaanbegeleiding. Begeleidingsprofessionals in de [PMS-centra](#) hebben een universitaire graad in psychologie. Deze opleidingsprogramma's bevatten wel specifieke modules rondom loopbaanbegeleiding:

- 1e cyclus specifieke module "Counseling en Loopbaanbegeleiding" - Université Libre de Bruxelles (ULB) - Faculteit Psychologische Wetenschappen en Onderwijs (36 uur)
- 2e cyclus specifieke module "School- en Beroepsbegeleiding" - Université de Louvain (UCL) - Faculteit Psychologie en Onderwijswetenschappen (60 uur)

Hogeschoolprogramma:

- Assistent in psychologie - richting Arbeidspsychologie en Loopbaanbegeleiding - Haute école Léonard de Vinci / Institut Libre Marie Haps (3 jaar)

Technologie

Zie '[Instrumenten en tools](#)' voor voorbeelden van digitale tools.

Toegankelijkheid

Er zijn verschillende vormen van loopbaanbegeleiding zowel publiek als privaat en betaald en gratis.

Verplicht onderwijs (van zes tot 18 jaar)

Volgens een officiële missieverklaring uit 1997 zijn leraren verantwoordelijk voor begeleiding. Artikel 8 stelt dat "elke school (verplicht onderwijs) begeleiding integreert in het leerproces door beroepen te laten ontdekken en leerlingen te informeren over opleidings- en trainingsmogelijkheden". Artikel 22 specificeert verder dat de klassenraad verantwoordelijk is voor begeleiding. Scholen moeten een controle plan opstellen dat strategieën voor leerlingbegeleiding bevat. Leraren werken samen met psycho-medico-sociale centra ([CPMS](#)) om begeleidingsactiviteiten aan te bieden.

De CPMS zijn onafhankelijke, gratis diensten binnen het onderwijssysteem en hebben als missie om de psychologische, medische en sociale omstandigheden van leerlingen te bevorderen, hen te ondersteunen tijdens hun schoolcarrière en hen te helpen met hun persoonlijke en professionele projecten.

Een ambitieuze hervorming ([Pacte pour un Enseignement d'excellence](#)) heeft als doel het onderwijssysteem te verbeteren, inclusief de begeleiding en de CPMS.

Hoger onderwijs

Elke instelling voor hoger onderwijs biedt begeleidingsdiensten aan. [Academische "Pôles"](#) (regionale samenwerkingsverbanden tussen onderwijsinstellingen) coördineren deze diensten.

Arbeidsmarkt

Beroepsbegeleiding wordt verzorgd door organisaties die verantwoordelijk zijn voor beroepsopleidingen en de publieke arbeidsbemiddelingsdiensten (PES). In Wallonië biedt [FOREM](#) gepersonaliseerde loopbaanbegeleiding voor werkzoekenden en in Brussel wordt dit gedaan door [ACTIRIS](#). Er zijn verschillende begeleidingsprojecten, zoals "professionele tests" en stages om werkervaring op te doen.

Cités des Métiers

In zowel Brussel als Wallonië zijn [Cités des Métiers](#) ontwikkeld als een samenwerking tussen onderwijs, beroepsopleiding en werkgelegenheidsdiensten. Deze centra bieden gratis loopbaanbegeleiding aan voor alle burgers en organiseren workshops, seminars en persoonlijke ontmoetingen met loopbaanadviseurs.